

Tussentijdse evaluatie VANG 2016-2020

Beleidsplan; Van Afval Naar Grondstof 2016-2020
Uitvoeringplan : Van Afval Naar Grondstof 2016-2020

Inleiding

In mei 2015 heeft de gemeenteraad een nieuw afvalbeleidsplan vastgesteld; "Van Afval Naar Grondstof 2016-2020 (VANG 2016-2020; 15int00368). Het belangrijkste doel van het VANG is om tot betere afvalscheiding te komen. De landelijke ambitie van 75 % afvalscheiding is door de gemeenteraad hiermee omarmd. We zijn aan de slag gegaan met de beleidskaders en uitgangspunten en het college heeft in oktober 2015 het uitvoeringplan VANG 2016-2020 (15int00737) vastgesteld. Dit plan bevatte 12 te nemen maatregelen. In deze evaluatie zijn de voorlopige resultaten van het VANG 2016-2020 weergegeven. Deze evaluatie beschrijft de situatie tot eind 2018.

In deze tussentijdse rapportage vindt u;

- A. Samenvatting beleidskader "Van Afval Naar Grondstof 2016-2020"
- B. Tussentijdse evaluatie beleidskaders, de resultaten tot nu toe
- C. Voorlopige conclusies

In de bijlagen vind u de onderliggende rapporten en specifieke gegevens;

- o de kwantitatieve evaluatie (bijlage 1, 2, 3)
- o de kwalitatieve evaluatie (mening inwoners, bijlage 4)
- o de stand van zaken van alle maatregelen uit het uitvoeringsplan (bijlage 5) ;
- o het beleids- en uitvoeringsplan VANG (bijlage 6 en 7)

A. Samenvatting beleidskader Van Afval Naar Grondstof 2016-2020

Het beleidskader is door de gemeenteraad vastgesteld op 26 mei 2015. De ambities en voorwaarden die zijn vastgesteld zijn (pg 11 beleidskader);

- o 75% afvalscheiding in 2020;
- o De afvalstoffenheffing stijgt niet als gevolg van VANG;
- o Burgers blijven tevreden over de wijze waarop afval gescheiden wordt ingezameld;
- o De vervuiler betaalt: voor een grotere minicontainer restafval moet meer betaald worden.

Naast de ambities en voorwaarden zijn een aantal focuspunten meegegeven;

- o Verbeteren van de inzameling van de bulkafvalstromen zoals gft, papier, PMD en grof huishoudelijk afval;
- o Inzetten op hoogwaardig hergebruik d.m.v. bronscheiding;
- o De dienstverlening optimaliseren; het scheiden moet eenvoudig gemaakt worden voor de inwoner door de voorzieningen te verbeteren of uit te breiden en een goede communicatie.

B. Tussentijdse evaluatie beleidskaders, de resultaten tot nu toe.

Het beleidsplan en het uitvoeringsplan zijn in 2015 opgesteld. Op 1 januari 2017 zijn er enkele belangrijke veranderingen doorgevoerd in de praktijk. Andere kleine maatregelen zijn in de loop van 2017 en 2018 ingevoerd. We hebben in 2017 en in 2018 de resultaten van de doorgevoerde veranderingen gemonitord. We geven op dit moment een tussenevaluatie van de beleidskaders uit 2015. Hieronder wordt per ambitie de voorlopige resultaten behandeld. Ook wordt er ingegaan op de focuspunten.

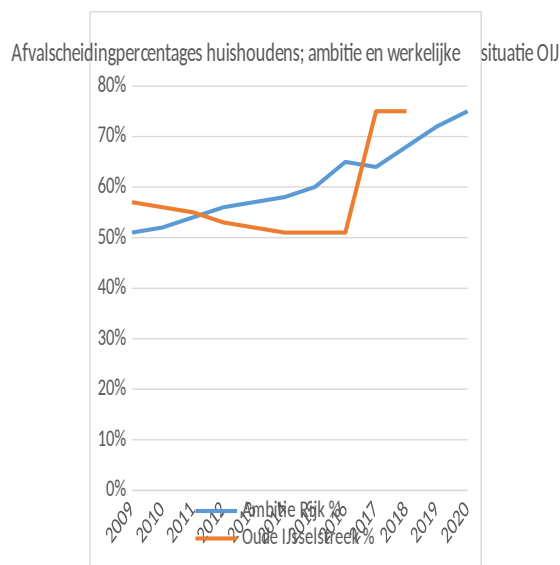
o **75% afvalscheiding in 2020.**

In 2014 was het scheidingspercentage rond de 51%. Sinds 2009 was er in onze gemeente zelfs een verslechtering van de scheidingsresultaten (zie figuur hieronder). Deze trend was de belangrijkste reden om een ander inzamel regime door te voeren vanaf 1 januari 2017. In plaats van 2 zijn we met 4 minicontainers gaan inzamelen; voor oud papier, PMD, GFT en restafval.

In 2017 en 2018 de zijn de scheidingsresultaten hierdoor spectaculair verbeterd. De landelijke benchmark (peiljaar 2017) geeft aan dat in 2017 al 75% van ons afval wordt gescheiden (fijn en grof huishoudelijk afval). De gemeente heeft de doelstelling van 75% in 2020 eind 2017 al gehaald. We houden zelf ook onze stijgingspercentage bij. Ook hieruit volgen goede cijfers; we scheiden 71% van ons fijn huishoudelijk afval (in dit cijfer is het grof huishoudelijk afval niet opgenomen, dit verklaart het verschil met de landelijke cijfers).

Er zijn twee belangrijke meetinstrumenten waar de afvalgegevens worden bijgehouden;

- de landelijke benchmark (cijfers CBS, fijn en grof huishoudelijk afval), peiljaar 2017 (bijlage 2)
- eigen monitoringscijfers (alleen fijn huishoudelijk afval, de kliko's en ondergrondse containers, bijlage 1)

In de figuur links de ambitie van het Rijk de afgelopen 10 jaar (blauwe lijn), de prestaties van de gemeente OIJ is weergegeven in de oranje lijn. We worden van achterloper in 2015, voorloper in 2017

Volgens de landelijke benchmark heeft de gemeente in 2017 op 75% afvalscheiding behaald. Het gaat dan om grof en fijn huishoudelijk afval. Onze eigen cijfers geven hetzelfde beeld. U vindt meer informatie en cijfers in de bijlage 1. eigen monitoringscijfers en bijlage 2. landelijke benchmark.

Conclusie : de gemeente heeft door de verschillende maatregelen een hele grote stap gezet in het meer en betere afval scheiden. Voor 2017 was de gemeente een achterloper, op dit moment hebben we deze achterstand volledig ingehaald. De ambitie van 75% afvalscheiding is gehaald.

- o **De afvalstoffenheffing stijgt niet als gevolg van VANG.**
- o **De vervuiler betaalt: voor een grotere minicontainer restafval moet meer betaald worden.**

Deze twee ambities worden hieronder samen behandeld.

De afvalstoffenheffing is niet gestegen als gevolg van de invoering van het VANG. Er zijn ook verschillende tarieven ingesteld voor het grijze afval. Huishoudens die een kleine grijze container hebben gekozen worden hiervoor beloond en betalen minder afvalstoffenheffing. Deze huishoudens scheiden hun afval beter en produceren minder restafval. De afvalstoffenheffing voor mensen met een kleine grijze container is begin 2017 met 15% (€ 30.-) omlaag gegaan en stabiel gebleven in 2018. Mensen die gekozen hebben voor een grote grijze container betalen hiervoor jaarlijks € 75.- meer. Deze groep is overigens klein, maar 5,8 % van de huishoudens met een set containers heeft gekozen voor een grote grijze container (situatie juni 2017). Het tarief voor éénpersoonhuishoudens is wel gelijk gebleven. Deze tarieven waren al erg laag. Huishoudens die gebruik maken van een ondergrondse container betalen het tarief van een kleine grijze container.

We hanteren op dit moment 4 tarieven;

- o Eénpersoonshuishoudens met een kleine grijze container of ondergrondse container;
- o Eénpersoonshuishoudens met een grote grijze container;
- o Meerpersoonshuishoudens met een kleine grijze container of ondergrondse container;
- o Meerpersoonshuishoudens met een grote grijze container.

Ontwikkelingen afvalstoffenheffing algemeen

De afvalstoffenheffing varieert elk jaar en is afhankelijk van vele factoren. De marktprijzen voor het verwerken van de diverse afvalstromen spelen hier een belangrijke rol. We hebben als gemeente geen invloed op deze prijzen. De invoering van de VANG-maatregelen hebben geen negatief effect gehad op de tarieven.

De afvalstoffenheffing zal de komende jaren waarschijnlijk niet op het huidige relatief lage tarief kunnen worden gehandhaafd. De markt is sterk in beweging, de vergoedingen voor PMD staan onder druk en er wordt een afvalverbrandingsbelasting ingevoerd voor het grijze afval. Deze maatregelen zullen de kosten verhogen, de afvalstoffenheffing zal hierdoor waarschijnlijk ook hoger uitvallen. Deze verhoging is echter niet het gevolg van VANG. Door het VANG blijven de kosten zelfs beperkt, doordat er minder restafval moet worden verbrand. (In bijlage 3 meer informatie over de ontwikkeling van de afvalstoffenheffing).

Conclusie : de afvalstoffenheffing is niet gestegen als gevolg van de invoering van het VANG. Doordat de meeste mensen een kleine grijze container hebben gekozen met een lager tarief, betalen deze mensen minder afvalstoffenheffing. De afvalstoffenheffing zal ten gevolge van marktwerking en fiscale maatregelen naar verwachting de komende jaren wel stijgen.

o Burgers blijven tevreden over de wijze waarop afval gescheiden wordt ingezameld.

Het inzamelen van het huishoudelijk afval is sinds 1 januari 2017 sterk veranderd. De meeste huishoudens zijn van 2 naar 4 containers gegaan. Om de kwalitatieve effecten van het VANG te meten is er in mei 2018 een onderzoek gedaan naar beleving van onze inwoner via het inwonerspanel "Oude IJsselstreek spreekt" (zie bijlage 4a en 4b). Uit het onderzoek blijkt dat een grote meerderheid tevreden is over de inzameling. Hieronder de belangrijkste conclusies.

- o Per afvalsoort is de tevredenheidsgraad;
 - o 85% papierinzameling,
 - o 83% GFT,
 - o 73% restafval,
 - o 71% PMD.

- o De mensen die niet tevreden zijn willen dat het afval vaker wordt opgehaald, maar de meeste mensen zijn echter niet bereid hiervoor te betalen,
- o Het afval scheiden is makkelijker geworden volgens een ruime meerderheid van 74%,
- o Mensen vinden het belangrijk dat er controles worden uitgevoerd op de inhoud van de containers (75%). Het doel is dan mensen te helpen het afval beter te scheiden.

In het bewonersonderzoek zijn we ook op zoek gegaan naar knelpunten en verbeterpunten. Ook is opgenomen wat de meningen zijn over toekomstig beleid. De resultaten van het onderzoek worden meegenomen in onze actie voor de komende jaren. De resultaten van vindt u in bijlage 4a en 4b.

Conclusie: de dienstverlening hiervan de gemeente aan de inwoners op het gebied van afvalinzameling wordt kwalitatief als goed beoordeeld. Een ruime meerderheid van onze inwoners is tevreden met het nieuwe inzamelsysteem van de gemeente.

Naast de ambities en voorwaarden zijn een aantal focuspunten meegegeven. Hieronder worden deze focuspunten behandeld.

o **Verbeteren van de inzameling van de bulkafvalstromen zoals gft, papier, PMD en grof huishoudelijk afval.**

De focus heeft gelegen op de 4 bulkstromen; gft, PMD, papier en restafval. Het ophalen van restafval is wat moeilijker gemaakt en het inzamelen van de grondstoffenstromen als gft, papier en PMD eenvoudiger. De 4 bulkfracties hebben elk een eigen container waardoor het inzamelen van gft, papier en PMD eenvoudiger is geworden. We zien het effect hiervan terug in de goede scheidingsresultaten.

Er zijn wel uitzonderingen. Het scheiden van oud papier en karton is ook eenvoudiger geworden maar dat zien we niet terug in de resultaten. Er zijn meerdere mogelijke oorzaken hiervoor. Zo is er door de digitalisering minder papier en er wordt minder bedrijfspapier opgehaald. Ook is er een wisseling geweest van de papier-inzamelaar. Al deze zaken kunnen van invloed zijn op de opbrengst.

Tot slot het grof huishoudelijk afval (GHA). Het eenvoudiger maken van het afvoeren van grof huishoudelijk afval is nog niet doorgevoerd. Het systeem is onveranderd. Voor al het oude huisraad kunnen inwoners terecht bij Kringloop Aktief. Grof groen wordt net als voorheen een aantal keer per jaar aan huis opgehaald. Voor ander grof vuil kunnen onze inwoners terecht bij particuliere brengpunten. De gemeente heeft (nog) geen milieustraat en is ook (nog) niet bij een andere milieustraat aangesloten. Gesprekken hierover zijn wel gaande. Voor de inwoners zou gebruik van een milieustraat een verbetering van onze dienstverlening betekenen.

o **Inzetten op hoogwaardig hergebruik d.m.v. bronscheiding;**

Afval scheiden kan via bronscheiding of via nascheiding. Bij nascheiden worden in een fabriek de waardevolle grondstoffen uit het grijze afval gehaald. Het landelijke advies is bronscheiden waar mogelijk en nascheiden altijd toepassen.

De gemeente Oude IJsselstreek heeft altijd aan bronscheiding gedaan en is hiermee doorgegaan. De hoeveelheid en de kwaliteit van de grondstoffen is bij bronscheiding doorgaans hoger. In het land wordt steeds meer geëxperimenteerd met nascheiden. Het nascheiden is vooral een goede oplossing voor het stedelijke gebied. In de stad is vaak te weinig ruimte om meerdere containers bij huis te plaatsen.

Bij de afvalstromen (grondstoffenstromen) die verzameld worden via bronscheiding wordt in veel gevallen ook nog nascheiding toegepast. Het relatief zuivere bron-gescheiden afval wordt zo kwalitatief nog beter. Dit bevordert hoogwaardig hergebruik.

Het is wel van belang aandacht te blijven geven aan de kwaliteit van het gescheiden afval. Zo hoort bijvoorbeeld in de PMD-container alleen PMD en geen restafval. Als de inhoud van de container te vervuild is kunnen vrachten worden afgekeurd. Dit brengt extra kosten met zich mee. We gaan de komende jaren dan ook inzetten op meer voorlichting en handhaving om de kwaliteit van het scheiden te verbeteren.

o ***De dienstverlening optimaliseren; het scheiden moet eenvoudig gemaakt worden voor de inwoner door de voorzieningen te verbeteren en een goede communicatie.***

De dienstverlening op het gescheiden aanbieden van afval is verhoogd. Dit komt met name doordat alle huishoudens van de laagbouw een set van 4 containers hebben gekregen. De belangrijkste afvalstromen hebben een eigen container (gft, PMD, rest en papier). Deze maatregel wordt door de inwoners als handig ervaren; het scheiden wordt eenvoudig gemaakt.

Bij de gestapelde bouw is maatwerk verricht en waar mogelijk zijn gezamenlijke gft, PMD en papiercontainers geplaatst. Ondergrondse restafvalcontainers hebben een toegangspas gekregen, zodat niet iedereen er gebruik van kan maken.

Er is veel aandacht gegeven aan communicatie bij de invoering van het nieuwe systeem door de campagne "Soort bij soort de Oude-IJsselstreek scoort". In 2018 is afscheid genomen van de papieren afvalwijzer en is de gemeente overgegaan op de digitale afvalwijzer (app). In deze app kunnen inwoners de actuele informatie vinden over de afvalinzameling.

In 2019 zal er een vervolg komen van de afvalcampagne. De aandacht komt met name te liggen op het verbeteren van de afvalkwaliteit. Ook zal er een afvalcoach ingezet worden die de inwoners gaat helpen hun afval beter te scheiden.

Combinatie van maatregelen

Uiteindelijk heeft een combinatie van maatregelen tot de goede resultaten geleid. De dienstverlening op PMD, gft en papier is verhoogd en op rest verlaagd. De kleine grijze container is aangeboden als standaard optie en er is voor gekozen deze maar één keer in de vier weken te ledigen. Huishoudens die voor een grote grijze container kiezen betalen € 75,- meer afvalstoffenheffing. Het scheiden van de overige afvalsoorten (cq. grondstoffen) wordt gestimuleerd door deze zoveel mogelijk thuis, zonder extra kosten, op te halen.

De strategie heeft gewerkt, de grote meerderheid van de huishoudens heeft gekozen voor een kleine grijze container. Bij de invoering heeft maar 5.8 % van de huishoudens gekozen voor een grote container voor het restafval. Uit het inwonerspanel blijkt dat een grote meerderheid van 78 % het ook terecht vindt dat mensen met een kleine grijze container minder afvalstoffenheffing betalen. Ook vindt 74% het scheiden van afval makkelijker geworden.

C. Voorlopige conclusies

De belangrijkste doelen uit het afvalbeleidsplan Van Afval Naar Grondstof (VANG) 2016-2020 zijn nu al, eind 2018 gehaald. Zo is het afvalscheidingspercentage van 51 % in 2014 gestegen naar 75 % in 2017. De afvalstoffenheffing is niet verhoogd door het VANG en de dienstverlening naar de inwoners is verbeterd. Mensen die hun restafval beter scheiden betalen minder afvalstoffenheffing.

Het uitvoeringsplan VANG 2016-2020 bevatte 12 maatregelen (bijlage 6) . Niet alle maatregelen zijn al uitgevoerd. De komende jaren zullen de resterende punten worden aangepakt. Het gaat vooral om de dienstverlening en de milieudoelstelling voor het grof huishoudelijk afval te verbeteren. Ook zal de voorlichting en handhaving van het huidige beleid meer aandacht krijgen.

BIJLAGEN

- bijlage 1: Eigen monitoringscijfers*
- bijlage 2: Benchmark Huishoudelijk Afval; management rapport Gemeenten, Oude-IJsselstreek peiljaar 2017 landelijke benchmark*
- bijlage 3: Ontwikkelingen afvalstoffenheffing*
- Bijlage 4a: Onderzoeksrapport "afval" Gemeente Oude IJsselstreek, Moventem, 2018*
- Bijlage 4b: Factsheet Oude IJsselstreek Spreekt, Afval, Moventum, 2018*
- Bijlage 5: Maatregelen uitvoeringsplan, stand van zaken eind 2018*
- Bijlage 6: Afvalbeleidskader Van Afval naar Grondstof, 2016-2020 (19 mei 2015)*
- Bijlage 7: Uitvoeringsplan Van Afval naar Grondstof, 2016-2020 (29 september 2015)*

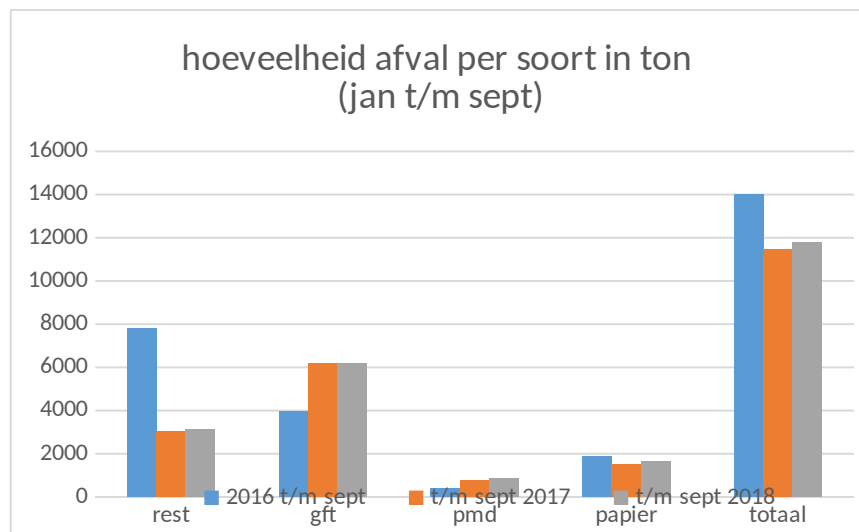
bijlage 1 - Eigen monitoringscijfers .

In januari 2017 is het nieuwe afvalinzamelsysteem ingevoerd. We monitoren de elke maand hoeveel afval er per soort wordt ingezameld.

In deze bijlage is opgesplitst in drie delen;

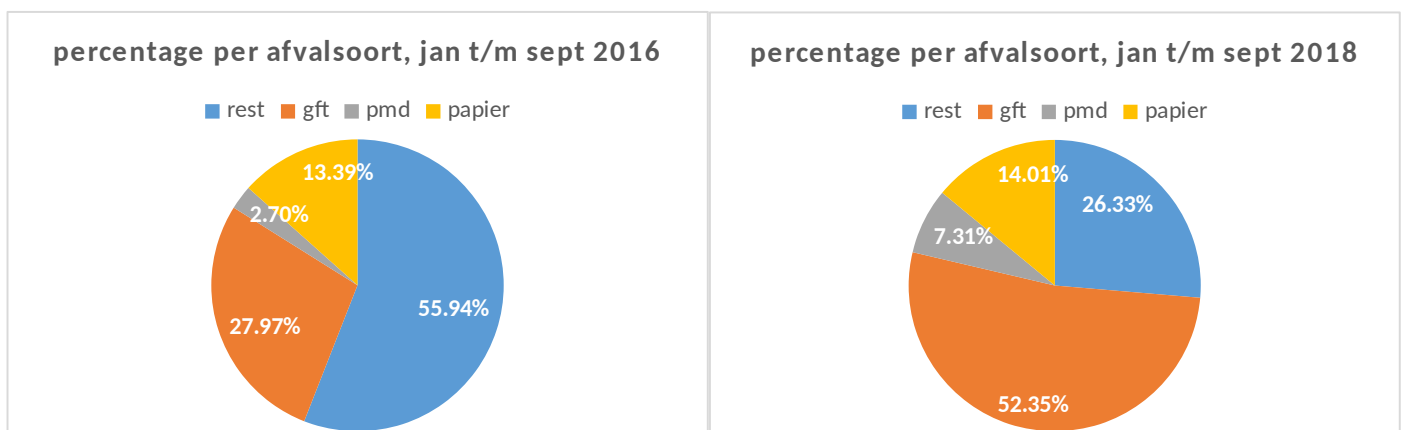
- o een overzicht van de hoeveelheid opgehaald afval t/m september 2018 in vergelijking met de hoeveelheden t/m september 2016 en september 2017.
- o analyse van de cijfers
- o cijfermatig overzicht per maand van januari 2017 t/m september 2018.

Overzicht monitoring afvalgegevens 2016-2018 (jan-sept)

In 2017 en 2018 is er veel minder restafval opgehaald dan in 2016. We zien een forse daling van het restafval van 62 % (2017) en 60 % (2018) in de periode van jan t/m sept. Voor het PMD zien we een stijging van 101 % (2017) en 128% (2018) , en bij het gft een stijging van 57 % (2017) en 56 % (2018).

Bij het oud papier is er 20 % (2017) en 13 % (2018) minder opgehaald dan in 2016. We hebben maar deels een verklaring voor de daling. Door de digitalisering is er minder papier op de markt, er wordt geen bedrijfspapier meer opgehaald, en we werken met een andere inzamelaar per 1 jan 2017.

Inzameling per afvalsoort in percentage van het geheel (gewichtsprocenten) in 2016 en 2018, voor de maanden jan t/m sept (de totale hoeveelheid afval is 100%)

	2016 t/m sept	t/m sept 2017	t/m sept 2018
rest	7807	3006	3102
gft	3945	6194	6165
pmd	379	761	864
papier	1884	1494	1647
totaal	14016	11455	11779

Opgehaald afval in tonnen per grondstofsoort over de periode jan t/m sept in drie opeenvolgende jaren.

Analyse van de cijfers

Doel van het VANG is te komen tot een afvalscheiding percentage van 75% voor al het huishoudelijke afval. Door de invoeren van het nieuwe afvalstelsel maken we een hele grote stap in de richting van de doelstelling. We zitten nu op 26 % restafval en een scheidingpercentage van 71% voor het fijn huishoudelijk afval.

In de landelijke benchmark worden de cijfers van grof huishoudelijk afval (die bekend zijn) meegenomen. De landelijke benchmark geeft een scheidingspercentage van 75%. De landelijke benchmark gaat uit van 119 kg pp per jaar in 2017. In 2016 was de hoeveelheid restafval per inwoner 248 kilo.

cijfermatig overzicht per maand van januari 2017 t/m september 2018.

vergelijking inzamelgegevens in tonnen	weken	2016				
		rest	gft	pmd (gesorteerd)	papier	totaal
januari	1-4	719,76	221,54	35,10	257,60	1.234,00
februari	5-8	668,34	227,40	41,61	215,98	1.153,33
maart	9-13	862,31	375,84	52,92	200,02	1.491,09
april	14-17	870,06	533,98	42,13	215,05	1.661,22
mei	18-21	924,37	466,40	27,32	221,71	1.639,80
juni	22-26	1.129,65	553,74	38,64	197,99	1.920,02
juli	27-30	807,44	496,22	43,42	184,50	1.531,58
augustus	31-35	1.017,86	569,78	46,18	209,25	1.843,07
september	36-39	807,56	500,30	51,54	182,22	1.541,62
oktober	40-43	768,33	424,92	41,48	194,62	1.429,35
november	44-48	853,80	604,20	45,06	250,42	1.753,48
december	49-52	422,36	455,78	51,50	206,50	1.136,14
totaal / fractie		9.851,84	5.430,10	516,90	2.535,86	18.334,70

vergelijking inzamelgegevens in tonnen	weken	2017				
		rest	gft	pmd (gesorteerd)	papier	totaal
januari	1-4	377,11	305,74	97,32	197,94	978,11
februari	5-8	310,23	462,20	81,12	139,70	993,25
maart	9-13	348,74	848,42	82,35	142,93	1.422,44
april	14-17	131,61	681,12	72,21	167,09	1.052,03
mei	18-21	294,25	806,96	79,81	185,87	1.366,89
juni	22-26	380,94	662,64	93,53	173,02	1.310,13
juli	27-30	473,75	757,90	87,04	170,18	1.488,87
augustus	31-35	400,41	933,38	77,35	138,50	1.549,64
september	36-39	289,07	735,98	90,60	178,32	1.293,97

oktober	40-43	528,10	730,50	106,87	160,62	1.526,09
november	44-48	505,74	566,50	134,04	158,02	1.364,30
december	49-52	488,82	468,04	109,26	149,78	1.215,90
totaal / fractie		4.528,77	7.959,38	1.111,50	1.961,97	15.561,62

vergelijking inzamelgegevens in tonnen	weken	2018				
		rest	gft	pmd (gesorteerd)	papier	totaal
januari	1-4	337,22	576,86	98,13	206,74	1.218,95
februari	5-8	302,58	337,86	108,08	168,19	916,71
maart	9-13	316,90	629,08	100,79	192,31	1.239,08
april	14-17	359,56	817,56	96,60	171,88	1.445,60
mei	18-21	510,92	837,90	73,85	179,44	1.602,11
juni	22-26	362,90	779,10	102,35	197,64	1.441,99
juli	27-30	307,62	683,02	120,75	175,94	1.287,33
augustus	31-35	300,00	802,44	79,95	151,74	1.334,13
september	36-39	304,38	702,12	83,58	202,87	1.292,95
oktober	40-43					0,00
november	44-48					0,00
december	49-52					0,00
totaal / fractie		3.102,08	6.165,94	864,09	1.646,75	11.778,86

meer/minder in percentages over zelfde periode	2018
restafval minder t.o.v. januari t/m september 2016	60,3
gft meer t.o.v. januari t/m september 2016	56,3
pmd meer t.o.v. januari t/m september 2016	128,1
papier minder t.o.v. januari t/m september 2016	12,6
totale hoeveelheid minder t.o.v. januari t/m augustus 2016	16,0

in percentages	2017
restafval minder t.o.v. 2016	54,03
gft meer t.o.v. 2016	46,58
pmd meer t.o.v. 2016	115,03
papier minder t.o.v. 2016	22,63
totale hoeveelheid minder t.o.v. 2016	15,12

PMD (in tonnen)	2016	2017
ongesorteerd opgehaald	633,21	1.401,77
gesorteerd (verwerkt in overzicht)	516,90	1.111,50

vervuiling	116,31	290,27

bijlage 2A - Benchmark Huishoudelijk Afval; management rapport Gemeenten, Oude IJsselstreek peiljaar 2017

Opmerkingen over benchmark rapportage van het peiljaar 2017

De rapportage van de landelijke benchmark is apart bijgevoegd. In de benchmark worden de prestaties van de afvalinzameling van gemeentes met elkaar vergeleken met de gemiddelden van vergelijkbare gemeenten. De afvalprestaties worden vergeleken op 4 gebieden; milieu, kosten, dienstverlening en vaardigheden. De benchmark geeft waardevolle inzichten in de prestaties van de gemeente en geeft ook duidelijk de verbeterpunten aan.

Bijgevoegd is de meest recente benchmark uit 2017. De rapportage geeft de situatie aan in het jaar 2017. Inmiddels heeft de gemeente Oude IJsselstreek al een aantal zaken die als aanbeveling worden genoemd al uitgevoerd. Alle onderdelen waar onze gemeente bovengemiddeld of gemiddeld goed is zijn niet genoemd. We zoomen hieronder alleen in op de aandachtspunten en opmerkingen.

Het gaat dan om met name;

- o De milieuprestaties worden uitgedrukt in scheiding percentages of hoeveelheid restafval per persoon per jaar. In onze gemeente hebben we alleen het slagingspercentage vastgesteld (ambitie 75 %). We hebben geen aparte ambitie vastgelegd voor de hoeveelheid restafval in kilogrammen. De rijks ambitie is 100 kilogram restafval (kg/inw/jr). We kunnen deze ambitie gemakshalve aanhouden voor de gemeente Oude IJsselstreek.
- o Samenvatting kernprestaties;

	OIJ	gem nedl.	Opmerking
Milieu	119 kg/inw 75%	161 71	beter dan gemiddeld beter dan gemiddeld
Kosten	€ 114	€135	kosten zijn lager dan gemiddeld <i>*het gaat om afvalbeheerkosten per aansluiting</i>
Dienstverlening	score 310	score 394	dienstverlening voor grondstoffen is beter dan gemiddeld
Regievaardigheden	score 10	score 12	de regievaardigheden zijn onder gemiddeld

- o Aandachtspunten milieuprestaties;
 - Het ingezamelde hoeveelheid oud papier, KCA en luiers zijn lager dan gemiddeld.
 - Bij het grof huishoudelijk afval (GHA) is het grof groen, oud ijzer, puin en overig grof afval lager dan gemiddeld. Dit heeft te maken met het ontbreken van een milieustraat. Sommige afvalstomen worden afgevoerd via particuliere brengpunten. Deze afvalstomen worden buiten de gemeente om aangeboden en verwerkt. We hebben geen zich op de hoeveelheden en het soort afval.
- o Aandachtspunten kosten; de directe kosten (die te maken hebben met de inzamel en verwerkingskosten) zijn hoger dan gemiddeld. De indirecte kosten zoals beleidskosten, huisvesting, communicatie e.d. zijn onder het gemiddelde.
- o Aandachtspunten punten dienstverlening; we halen iets minder vaak dan gemiddeld PMD en gft op. Er is geen milieustraat.

o Aandachtpunten regievaardigheden;

- In 2017 scoren we onder gemiddeld op sorteeranalyses op restafval en grof huishoudelijk afval. Inmiddels hebben we in 2018 weer sorteer analyses op restafval uit laten voeren. De analyses op grof huishoudelijk afval zijn niet mogelijk doordat we geen milieustraat hebben.
- In 2017 scoren we minder dan gemiddeld op burgerregie, het gaat dan om; contacten met burgerorganisaties over afval, inzet van een burgerpanel en de bekendheid bij de burgers van over de kwaliteitseisen. In 2018 hebben we al verbeteringen hierop doorgevoerd. We hebben een peiling met het burgerpanel gehouden en we gaan begin 2019 meer communiceren over de kwaliteitseisen van het afval.
- In 2017 scoren we onder gemiddeld op informatiesturing, met name voor containermanagement, registratie milieustraat, actieve contacten met verwerkers en leveranciers. Ook hier hebben we in 2018 al wat acties ondernomen. Zo wordt aan het container management de laatste hand gelegd.

o

Bijlage 3 - Ontwikkelingen afvalstoffenheffing Oude IJsselstreek

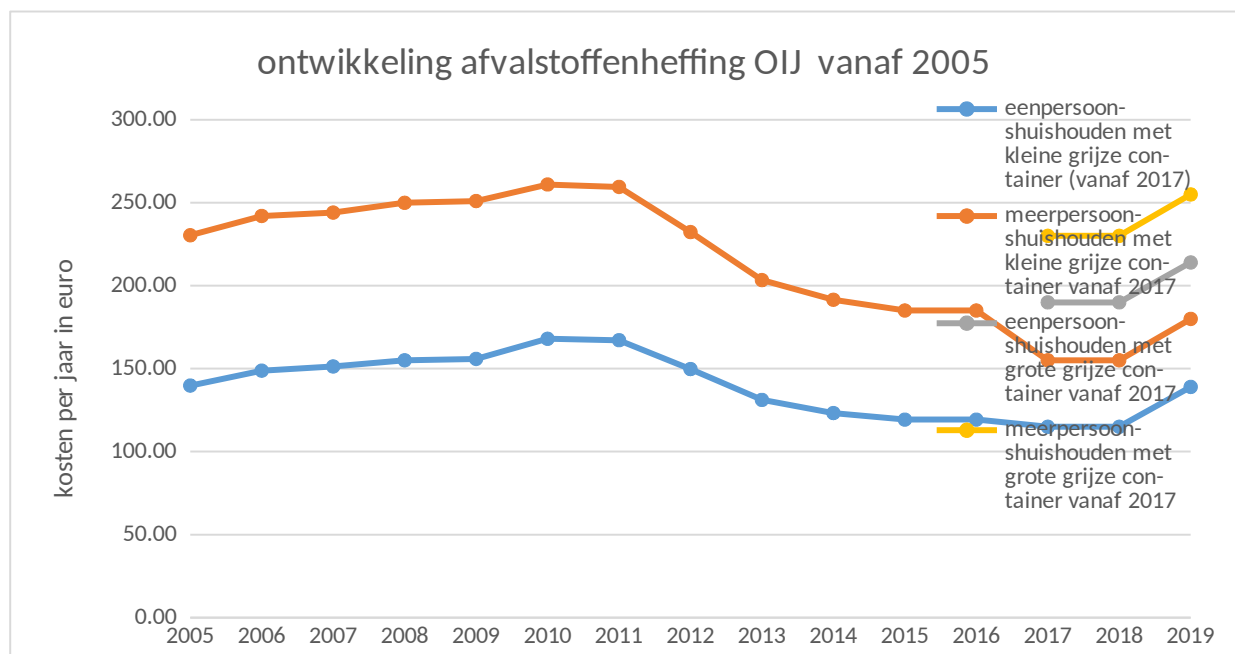
De afvalbegroting is een afzonderlijke begroting met inkomsten en uitgaven. Aan de inkomstenkant staat met name de geïnde afvalstoffenheffingen maar ook de vergoedingen die we ontvangen voor grondstoffen (gerecyclede afvalstoffen). Het gaat dan bijvoorbeeld over papier en plastics. Daarnaast staan alle uitgaven; het ophalen van afval, de overslag, transport en verwerking.

De prijzen van het verwerken van de afvalstoffen kunnen hierdoor jaarlijks sterk schommelen. Ook de vergoedingen schommelen sterk. Het is een vrije markt waarbij landelijke en mondiale geopolitiek een rol speelt. Bedenk dus dat sommige landelijke of mondiale besluiten effect hebben op onze verwerkingskosten en de vergoedingen die we ontvangen voor onze "grondstoffen". In 2018 hebben we te maken gehad met dit fenomeen. De prijs voor de verwerking voor het PMD is veel hoger geworden. Dit feit ligt geheel buiten onze invloedssfeer, ook was deze stijging niet voorzien. Ook zal in 2019 het verbranden van het restafval worden belast. Dit zal voor vanaf 2019 impact hebben op de totale kosten.

Periode 2005-2019

Sinds het begin van de gemeente Oude IJsselstreek is de afvalstoffenheffing flink gedaald. In 2005 was het tarief voor een meerpersoonshuishouden € 230, en in 2010 € 261. Vanaf 2010 zijn de kosten gedaald in met in totaal € 106 in 2017. Vanaf 2019 stijgen de kosten, de oorzaak hiervan ligt buiten het VANG.

In de grafiek hieronder is het verloop van de afvalstoffenheffing vanaf 2005 te zien. De oranje lijn geldt voor verreweg de meeste huishoudens, dat is een meerpersoonshuishouden met een kleine grijze container, en voor meerpersoonshuishoudens die gebruikmaken van een ondergrondse container.

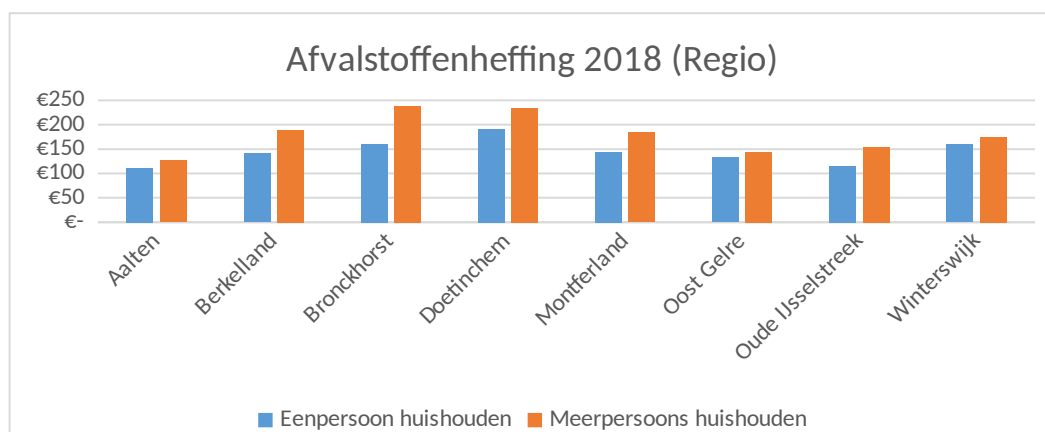
jaar	eenpersoonshuizen met kleine grijze container (vanaf 2017)	meerpersoons huishouden met kleine grijze container vanaf 2017	eenpersoonshuizen met grote grijze container vanaf 2017	meerpersoonshuizen met grote grijze container vanaf 2017
2005			139,80	230,40
2006			148,80	242,04
2007			151,32	244,08
2008			155,04	249,96
2009			155,88	251,04
2010			168,00	261,00
2011			167,16	259,56
2012			149,76	232,32
2013			131,16	203,38
2014			123,24	191,52
2015			119,28	185,04
2016			119,28	185,04
2017	114,96	155,04	189,96	230,04
2018	114,96	155,04	189,96	230,04
2019	139,00	180,00	214,00	255,00

Tabel ; tarieven afvalstoffenheffing Oude IJsselstreek 2005-2019

Tarieven 2018 in vergelijking met regiogemeenten

Vergeleken met de tarieven van de andere Achterhoekse gemeenten zit de gemeente Oude IJsselstreek in de middenmoot, ook als de tariefverhoging voor 2019 wordt meegerekend.

De vergelijking met andere gemeenten is wel arbitrair. In veel gemeenten is DIFTAR ingevoerd waarbij huishoudens betalen per keer dat de container wordt geleegd. In deze gemeenten is een variatie van wat huishoudens betalen. Huishoudens met minder afval betalen veel minder. In het overzicht is uitgegaan van een gemiddelde. Het geeft hierdoor wel een gemiddeld beeld.

** Tarief afvalstoffenheffing ten opzichte van de regiogemeenten 2018 (Bron: Coelo.nl)

Bijlage 4a - Onderzoeksrapport “afval” Gemeente Oude IJsselstreek, Moventem, 2018

Apart bijgevoegd

Bijlage 4b - Factsheet Oude IJsselstreek Spreek, Afval, Moventum, 2018

Apart bijgevoegd

Bijlage 5 - Maatregelen uitvoeringsplan

Uitvoeringsplan VANG 2016-2020

Aan de hand van de beleidskaders is een uitvoeringsplan opgesteld. Dit is op 20 oktober 2015 door het college vastgesteld. Het is een pakket van maatregelen die ingezet wordt om de ambities te halen. De voorgestelde maatregelen zijn flexibel, en kunnen a.d.h.v. de werkelijke situatie en inzichten worden aangepast.

In de onderstaande tabel wordt de voorgestelde maatregelen en de huidige stand van zaken weergegeven.

Uitvoeringsplan Van Afval naar Grondstof, 2016-2020			
Nr	Voorgestelde maatregel	Stand van zaken uitvoering, maart 2018	Opmerkingen en afwijkingen van het uitvoeringsplan
1	De standaard container voor gft wordt 240 liter. Eerste en tweede container kosteloos	Uitgevoerd Gereed per 2017	9 % van de huishoudens (met een reguliere set containers) hebben gebruik gemaakt van een tweede gft container. Mensen kunnen een kleinere 140 l. gft container vragen (5% van de huishoudens)
2	Op afroep inzamelen van gft tuinafval tijdens de snoeiseizoenen	Uitgevoerd Gereed per 2018	Grof groen wordt vanaf 2018 door buha na telefonische melding in vaste weken opgehaald. Evaluatie moet nog plaatsvinden. Er is een limiet van 1 M3 ingesteld.
3	PMD container invoeren (240 liter)	Uitgevoerd Gereed per 2017	Standaard is de 240 l. PMD container. Dit heeft geleid tot 115 % meer PMD in 2017. Inwoners kunnen tegen een eenmalige vergoeding van €75.- een tweede PMD container aanschaffen. Dit hebben 1,5% van de huishoudens gedaan. De inzamelrequentie is 1 in de 4 weken geworden. Gestapelde bouw is maatwerk, soms nog zakken, soms verzamelcontainers.
4	OPK, container invoeren OPK samen met stichting uitvoeren Oplossing aanbieden voor mensen die geen papiercontainer willen (ruimtegebrek ed)	Uitgevoerd Gereed per 2017	Er zijn papiercontainers ingevoerd en 5 ondergrondse verzamelcontainers geplaatst. Mensen kunnen de container gemotiveerd weigeren, dit is in minder dan 1% van de huishoudens gebeurd. Inzamelfrequentie en methode voor het OPK is in de hele gemeente geharmoniseerd. Overal worden dezelfde vergoedingen betaald. De stichting is operationeel. Er wordt een vaste vergoeding aan de stichting gegeven, onafhankelijk van de tonnage en de prijs van het oud papier. De stichting organiseert de verdeling tussen de deelnemende verenigingen en scholen. Ze hebben voor 2018 duurzaamheidsplannen opgesteld. De samenwerking wordt eind 2019 geëvalueerd en mogelijk aangepast. Bij de gestapelde bouw is maatwerk geleverd, soms met losse dozen, containers of

			verzamelcontainers. Er is tegen de verwachting in minder papier opgehaald als in 2016 (-22.6%).
5	Optimaliseren glas; alles ondergronds en informeren	Nog niet uitgevoerd	Heeft geen prioriteit , alles ondergronds is wegens de kosten nog niet aan de orde. De glas inzameling lijkt op niveau.
6	Optimaliseren en professionalisering textiel inzameling; harmonisering, 4 ophaalrondes aan huis en kledingcontainers. en informeren	Nog niet uitgevoerd. BEST tas als optie meer textiel op te halen.	Er heeft geen harmonisering en professionalisering plaatsgevonden. Dit had geen prioriteit. Er wordt wel een pilot gedaan (begin 2019) met een BEST tas. De BEST tas wordt huis aan huis verspreid en opgehaald. De BEST tast is voor Boeken, Electriche apparaten, Speelgoed en Textiel. De ervaring in andere gemeenten leert dat er vooral meer textiel wordt opgehaald.
7	Restafval; nieuwe minicontainers krijgen een chip	Grotendeels uitgevoerd. De nieuwe containers met chip uitgerold, CMS is aangeschaft. Chip is er nog niet actief!	Alle containers hebben een chip, en het CMR (container management systeem) is aangeschaft. De afleesapparatuur voor de chips wordt eind 2018/begin 2019 aangeschaft.
8	Verzamelcontainers worden afgesloten	Uitgevoerd Gereed in 2018. Alle containers zijn afgesloten, mensen hebben een pasje	Alle ondergrondse containers zijn afgesloten. Alleen mensen met een pasje kunnen afval erin werpen. De hoeveelheid inworpen wordt gelimiteerd.
9	Inzamelregime aanpassen, elke 3 weken rest	Uitgevoerd Gereed in 2017 De inzamelfrequentie is elke 4 weken voor restafval, PMD en papier geworden. GFT wordt elke 2 weken opgehaald.	De inzamelfrequentie is 4 keer in de 4 weken geworden voor OPK, PMD en rest. Voor gft is het elke 2 weken gebleven. Hiermee zijn goede resultaten bereikt.
10	Standaard rest container van 240 naar 140 liter. 240 l is mogelijk tegen hogere kosten.	Uitgevoerd Gereed in 2017	5,8 % van de huishoudens hebben gekozen voor een grote restafval container tegen hogere kosten (€ 75.-). Dat betekent dat 94.2 % een kleine grijze container heeft gekozen.
11	GHA, milieubrengpunt met Doetinchem	Nog niet uitgevoerd In ontwikkeling met buha 2018 en 2019	Er lopen onderhandelingen met Buha. Ook wordt er verder gekeken naar mogelijkheden om de milieudoelstelling en de dienstverlening van het GHA te verbeteren.
12	Communicatie tijdens invoering nieuw afvalinzamelsysteem en daarna	Uitgevoerd, continue proces Tijdens invoering de "soort bij soort OIJ scoort"- campagne. We blijven communiceren. Afval App is ingevoerd.	Er is een campagne geweest tijdens de invoering van het nieuw systeem begin 2017. Communicatie is een continue proces, We bereiden een campagne voor over de afvalcoach en de handhaving voor begin 2019. Vanaf 2018 is er een afvalapp beschikbaar.
13	Herziening regie op uitvoering	Uitgevoerd Gereed 2018 Doorgevoerd, samenwerking met Buha	De samenwerking met Buha duurt in eerste instantie 3 jaar. Voordat er verlengd wordt vindt er een evaluatie plaats.

		opgezet. Er is een duidelijke splitsing doorgevoerd tussen beleid en uitvoering.	
14	Handhaving	Nog niet uitgevoerd In ontwikkeling 2018 In het najaar van 2017 is een lichtere vorm van handhaving van start gegaan (oranje kaarten) en begin 2018 2018 wordt dit intensiever.	Er is handhavingsbeleid geschreven. We gaan werken met afvalcoaches die mensen gaan helpen beter te scheiden. Ook komt er een mogelijkheid tot handhaving. De uitvoering gaat begin 2019 van start. (Dit is per 1 jan. 2019 een afvalcoach geworden).

Bijlage 6 - Afvalbeleidskader Van Afval naar Grondstof, 2016-2020 (19 mei 2015)

apart bijgevoegd

Bijlage 7 - Uitvoeringsplan Van Afval naar Grondstof, 2016-2020 (29 september 2015)

apart bijgevoegd